

*
Megjelen minden kedden

Előfizetési ár:

Egész évre 4 ft 50 kr.
Fél évre 2 ft 30 kr.
Negyed évre 1 ft 20 kr.
Egyes szám 10 kr.

*

HONTI LAPOK

Felelős szerkesztője: HALÁSZ FERENC.

*
Szerkesztőség és
kiadóhivatal
I P O L Y S Á G.

Hivatalos és magánhirdetések mérsékelt árszabás szerint.

*

— Ipolyság, 1896. február 4. —

Millenium

a katolikus egyházban.

január 27.

I.

Ez az év jelentőségteljes mindnyájunkra nézve, kik a magyar haza polgárainak vallhatjuk magunkat. Kétszeres jelentőséggel bír azonban reánk katolikusokra, mit alább fejtendek ki.

Ez évben ünnepli a magyar nemzet fennállásának 1000-ik eszendejét. Ezer év előtt történt, hogy őseink Azsia kietlen sivatagjait elhagyva, ez országba telepedtek le és uraivá lőnek azon földterületnek, mely a természet adta szépségekben oly annyira bővelkedik, melynek ékes rónái, dus kalászokkal termő földjei, lombkoszoruzta ormai, nagy hasznot nyújtó bányái és haldus folyamai teszik ez országot a magyar előtt oly kedvessé, hogy hazája, földje szeretetének föllángolásában egyet érez koszorus költőnk következő szavaival.

„A nagy világon e kívül
Nincsen számodra hely;
Áldjon vagy verjen sors keze:
Itt él'ned s halnod kell!”

A millenium egy oly nevezetes mozzanat nemzetünk történelmében, mely kell, hogy minden hazáját szerető honfi szívében a szent lelkesedés és élénk érdeklődés lángjait gyulassza fel.

Ezer év egy nemzet életében roppant nagy idő. Kevés nemzet dicsekedhetik azzal, hogy létének milleniumát megtarthatná. A magyarnak megengedte az isteni gondviselés, hogy e rendkívüli hisztorikus eseménynek megélhetője legyen.

A katolikusokra — mint mondtam — más szempontból is jelentőségteljes a millenium. Azon szempontból ugyanis, hogy a magyar nemzet szt. István király apostoli buzgalma folytán közel kilencszáz év előtt tért át a pogányság sötét éjjeléből a keresztény hit napjának világosságára s a katolikus egyház tagjává lett.

Nem szándékozom itt elősorolni azon sok üdvös befolyást, melyet a kereszténység hazánk erkölcsi és társadalmi életének előhaladása tekintetében eredményezett; azt azonban bátran állíthatom, hogy a kereszténység volt az egyedüli tényező abban, hogy őseink a rabló hadjáratokat elhagyva, békés foglalatosságokhoz szoktak,

hogy a tudomány és ipar ennek égíse alatt fejlődött, hogy a vad erkölcsök dudvái helyett a szívekben az erények illatos virágai fakadoztak, egyszóval: hogy a kereszténység eredményezte azt, hogy a magyar Európa művelt nemzetei között helyet foglal.

S miután szt. István a ker. kath. hit adományával boldogította a nemzetet, a katolicizmusnak van leginkább érdekében, hogy a nemzet 1000 éves fennállásának megünneplése alkalmából kivegye a maga részét, mint olyan, mely a haza e nagyjelentőségű eseményének elérhetéséhez az alapot, mint legbiztosabb támasztékot szolgáltatotta.

A hit magva, melyet koronás őseink e szép haza messzeterjedő virányain elhintettek, ősapáink szívében megfogamzott, az unokák buzgósága által hűn ápolgatott, s a négy folyam partján terebélyes favá nőtt, melynek árnyékában a három halmos haza polgárai földi jóllétüknek s földöntuli boldogságuk zálogának örvendettek.

A katolikus egyház fáját a vihar többször megrendíté, úgy, hogy gomolyogva hullottak róla a levelek; mintegy megnyesett az, talán azért, hogy annál zöldebb

Női könyvek.

(Mese.)

Abban az időben, a melynek boldog létezéséről a mesék kézzelfogható tanubizonyosságot tesznek, mikor még mindenfelé tündérek, látható és láthatatlan alakban szerte kalandoztak a mezőkön, falvakban és városokban, hogy kitudják és teljesítsék az emberek meggondolatlan és bohó kívánságait, — élt egy asszonyka, aki nagyon boldog lehetett volna, mert fiatal volt, szép volt és kívánatos szemnek, fülnek és szívnek egyaránt és a gazdagságon kívül megvolt mindene, amire egy asszonykának szüksége van, hogy semmi oka se legyen panaszra.

Ez az asszonyka nagyon szerette a drágaköveket; — de azért nem volt elég gazdag, egypár mákszem nagyságu gyémánt-szilánk csillámlott csupán füleiben; brossának közep szilánkja nem volt nagyobb egy vándorló üvegeslegény karcólójánál; gyűrűjében pedig egy homályos opál, meg egy fényvesztett türkiz-kövecske szégyenkezett.

Pedig hát a városban lévő ékszerboltokban halomszámra heverték a pompásnál pompásabb drágakövek s ezek foly-

ton tömve voltak vásárló asszonyokka a kiknek elég pénzük volt rá, hogy füleikbe, nyakukra és hajfonadékaik közé megszerezzék azokat a bűbajos sugarakat, melyek káprázatos fényükkel emelik az asszonyi szépséget.

S minthogy ezek az asszonykák ugyancsak keresték az alkalmat a sétatereken, színházakban és bálokban és minden egyebütt, hogy gyönyörű ékszereiket csillogtassák, a mi asszonykánk fülig pirulva szégyenkezett mákszemnyi butonjaival ezek közt a drágakövektől ragyogó szépek közt s mikor Siléna hercegnőről elterjedt a hír, hogy kókuszdió nagyságu briliántbutonokkal jelent meg a legutolsó udvari bálban, diadéjában pedig egy gyémánt ragyogott, mely a csillárokat elhomályosította ragyogásával. a mi asszonykánkon vigasztalhatatlan szomorúság vett erőt.

S a mint e fölött való bánatában egy este, kertre nyíló ablakán kikönyökölve, könyei leperegtek arcán, így sóhajtott fel:

— Oh, könyeim, ha ti gyémántokká válnátok, elhomályosítanám az asszonyokat, Siléna hercegnővel gyetemben és meg lennék elégedve!

Tapossad el...

Rágom ezt az istenadta tollat,
Hogy te rólad valamit daloljálk.

Léha költők fecséren elmondták
Előlem a sok üres szópompát.

De kéne is vagv ezer sánta láb,
Hogy a felét elnyögjem legalább.

És irhatnék köteteket össze,
Ha magadtól, édes, rá nem föszt te.

Pengethetnék mindörökké rimet,
Ha a szíved amugy nem érti meg.

Egy nehéz köny csupán az én dalom,
De benn' szíved egész teljét adom.

Egy nehéz köny, melyet más ne lásson,
Ebben sirom el a vallomásom.

Egy nehéz köny, mely titkom elorzád...
Tapossad el, ha van szíved hozzá.

Szalár

→←

esemeteket hajtva, s hogy a tétlenség s tunyaságban szunyadozókat fölriassa árnyékában. Küzdött sokat az egyház, küzd most is; de ez nem baj, hisz csak küzdés által juthatunk a diadal pálmájához.

A katolicizmus teljes önérzettel elmondhatja, hogy valamint alapjául szolgált a magyar nemzet civilizációjának, úgy most is annak előhaladása tekintetében lényegesen befoly. Itt nem akarok a többi felekezetek érdeméből mitsem levonni, de ők csak az alapra építettek, a mennyiben hosszú 15 század lefolyása után jöttek csak a napvilágra.

Igaz ugyan, hogy Arpád a honalapító, de igaznak kell tartanunk azt is, hogy ezredéves létünk a honalapítással még nem volt biztosítva, mert „ha az ur nem őrzi a várost, hiába vigyáz, a ki azt őrzi“.

Őseink harcias szellemmel bírván, a honalapításhoz hasznos tényezőknek bizonyultak, de oly nemzet, mely örökös üldözést, harcot és háborút hirdet, bukásának már magában hordja csiráját, mert a bekalandozott egész világrészt zsarnoki igája alatt nem tarthatván, előbb-utóbb a felingerlett népek visszatartó bosszújának kell áldozatul esnie. Így történt a hunok s avarokkal. Így történik vala őseinkkel is ha a nyugati népek vérig való zaklatásának nem vetnek véget; mert ezeket már önfenntartásuk is kényszeríté tömegesen szövetkezni ádáz ellenségeik, a sokszoros esztárokban úgy is megfogyott magyarok ellen, s e veszélytől nemzetünket a keresztény hitre való megtérés mentette meg.

(Folyt. köv.)

Korponaparti.

S minthogy, mint fentebb már megmondtam, ez abban az időben történt, mikor a tündérek még szerte kóboroltak a földön, véletlenül úgy esett, hogy a gyémántok koboldja, — az, mely azt a kővé meredt napsugarat garmadákban őrzi, földalatti sziklabarlangjában, — éppen arra járt és meghallotta a szép asszonyka sóhaját.

Tündérmódra hirtelen előtte termett és így szólt hozzá:

— Legyen, amint kívántad! Minden könyvedért egy-egy gyémántot adok esérébe, melylyel fel fogod diszithetni magadat. Egyedül téled függ, hogy több drágaköved legyen, mint magának Siléna herecgnőnek, csak láss utána, hogy minél több könyved omoljék . . .

Ezzel markába nevetett és eltűnt.

Csakogyan úgy volt, ahogy a gyémántkobold megígérte. Az asszonyka állta az alkut s aránylag rövid idő alatt egy diadémet sirt magának, melyben ezer gyémánt ragyogott, úgy hogy maga Siléna herecgnő is elsápadt az irigységtől, mikor ezt a diadémet meglátta.

S milyen kis tündér volt az a gyémántkobold! Ha egy gyönyörű kölliert akart az asszonykának csak el kellett pittyered-

Horváth Béla Selmecezen.

Horváth Béla főispán január 28-án tartotta meg székhelyét Selmecezen, s annak ünnepségei méltó pármásul csatlakoznak a mi lefolyt ünnepségeinkhez.

Január 27-én érkezett Horváth Béla Selmeceze. A pályaháznál, mely fel volt zászlózva, előkelő közönség élén Sztinyai József polgármester fogadta. azután hosszú szánsortól kísérve, taracklövészek közt négyes fogaton vonult be a városba, mely szi tén fel volt lobogóva.

Horváth Béla a kamaragrófi épületben Hüttl József miniszteri tanácsos vendégeként szállt meg, hol a számos tisztelgő küldöttséget fogadta.

Másnap reggel 25 mozsárlövés jelezte a székhelyi ünnep kezdetét. A háladó istentisztelet után Horváth Béla nagyszámú küldöttség meghívására megjelent a városházán, melynek tanácskozási terme a közönség befogadására szüknek bizonyult, úgy, hogy a mellék-helyiségeket is igénybe kellett venni.

Sztinyai József polgármester az ülést folytatónak megnyitván, ünnepi beszédet intézett a főispánhoz, melyből kiemeljük e részeket:

„A jövőbe vetett bizalom s sorsunk ezen-tuli fejlődésére alapított reményünk nemesek az ihlettség, nemesek az ábitat, de a legbensőbb örömmel érzetét is felkeltik annak tudat a felett, hogy ma oly közhatósági actus megejtésére gyűltünk itt egybe, mely jogos reményeink megvalósítását is keesegtető kilátásba helyezi.

Avagy nem bizalmat gerjesztő s reményt ébresztő-e a beiktatandó főispán Úr Ó Méltóságának ragyogó multja, magas szellemi képzettsége, jeles tehetsége szívének páratlan jósága, valamint a kormányzás sikeres vitelére feljogosító tettei ereje s képzettsége!

Mindezek közhatása alatt nemesek szentélyünk ajtait nyitottuk meg teljes készséggel Méltóságod előtt, de a bevett

alkotmányos szokások és törvényszerinti kötelességünkön kívül azon kagyló rejtőkeiket is örömmel feltárjuk, mely az ember szíve s melyben minden fejlődés és haladás csirái és rugói rejlenek.

Feltárva szíveink ezen hazafias kincs-tárát, s az ott rejlő kincseket készségesen felajánlva azon pálya kezdetén, melyre méltóságod ma szentélyünk küszöbén átlépett szeretetteljesen s lelkes örömmel üdvözöljük Méltóságod első megjelenését ez ős praetoriumban.“

A lelkes éljenzésektől kísért beszéd után a főispán az esküt *Vörös Ferenc* tb. főjegyző előolvasása mellett letette, és elmondotta hatásosan székhelyi beszédét. Különösen értékes helyei:

„Mint gyermek ábitattal csüngtem Selmeceze-Bélabánya sz. kir. bányaváros történetén; mint ifjut a kegyelet bizonyos érzete fogott el, valahányszor e dicső multu bányaváros falai között időztem: mint férflut Felséges Apostoli Királyunk kegyelme, s a kormány megtisztelő bizalma ide küldött, hogy a főispáni széket elfoglalva, munkavezetője legyek a közügynek, letéteményese a kormány Selmeceze-Bélabánya sz. kir. város iránti jó indulatának. És mint kinek bölesője szintén a Sztinya lejtőin ringott, hiva akarok maradni ős bányavárosunknak, hogy mint összekötő kapocs működjem közre a gondjaimra bizott két testvértörvényhatóság és a magyar haza érdekeinek előmozdításában.

Programmom rövid, de mélyre ható: megtenni mindent a magyar haza, a trón, Selmeceze-Bélabánya s a szegény bányász-nép érdekében; és mert én jól tudom, hogy nincs senki városunkban, ki engem ezen céloim elérésében nem támogatna, lelkesedéssel fogjunk kezel azok megvalósításában.

Ily módon vélem én legjobban teljesíthetni azt is, a mit szép jelmondatokban e terem bejárása fölé alkalmaztak: „unicuique suum“, a melyhez én még egy másik jelmondatot is társítok. „szerecsese fel!“

nie egy kevéssé és megvoltak a hozzá szükséges gyémántok, csak ép aranyba kellett foglaltatnia az ötvössel; egy remek szép gyűrűre pedig elegendő volt, ha csak akkorka szívfájdalmat okozott is magának, hogy szemek egy két könyvesepet hullathassanak . . .

Csakhogy éppen ez volt oka annak, hogy a gonosz kobold a markába nevetett!

Mert bizony az a csodás kis kut a szívfenekén, mely a fájdalom vizét, a könyvet rejtegeti, csak akkor fakad fel a szemben, ha fáj valamin, hogy ezek a drága csöppecskék megenyhítsék az égető sebeket.

Az asszonykának, hogy gyémántokra tehessen szert, könyekre volt szüksége. Mindenek előtt tehát elkergette magától szerelmesét, a ki szívéhez volt nőve s ezen három nap és három éjjel egyre sirt, összezdült testvéreivel, barátaival, rokonaival, a mi megint könyekre adott okot; . . . végre elfordult kiesikéitől is s mikor ezek nem simultak többé szeretettel anyai szívére, de sőt félve elkerültek, ismét sirni volt oka s könyei sűrűn peregték szemeiből . . .

Szóval, a mi asszonykának annyi gyémántja volt, hogy minden ruháját kivarathatta volna velök s maga Siléna herecgnőt elhomályosította ékszerével, hanem ekkor észrevette, hogy nincs is egyebe a világon drágaköveinél . . .

S a boldogtalan asszonyka egy másik estén — nem is sokkal az e'ső után, — mikor kifosztogatva szívének minden kincséből, egyedül állt ott vakító drágakövei közepette s nagy lelki kinjai közt nem jött többé szemekre köny, megint felsőhajtott:

— Oh, ha a gyémánt-kobold még egyszer megjelenék hívásomra!

S minthogy a mesés időkben már így szokott volt történni, a drágakövek manója rögtön ott is termett ő előtte és kérdé:

— Mit kívánsz ismét?

Az asszonyka odaszórta elébe a gyémánt diadémet, bróssokat, kolljéket, butonokat, és összekulesolt kezekkel rimánkodott:

— Vedd minden gyémántodat és add vissza elsirt könyöimet!

Szünni nem akaró éljenzés és taps hangzott fel az utolsó szóra, melyek megszűntével *Sztancsaj* Miklós főjegyző intézett hozzá tartalmas és helyi vonatkozásokban gazdag beszédet.

A közgyűlés *Farbaký* István orsz. képviselő indítványára elhatározta, hogy az egész ünnepség lefolyása, s a beszédek jegyzőkönyvileg s külön emlékkönyvben örökíttessenek meg.

A főispán ezután több tiszteletbeli tisztviselőt nevezett ki.

A közgyűlés után *Tóth* Lajos árvaszékünk elnöke a megyénkből felrándult vendégek élén intézett szép lelkes beszédet a főispánhoz, melyre a főispán látható örömmel, melegen válaszolt.

Megyénkből a következő vendégek vettek részt a selmeczi székfoglalón:

Tóth Lajos árvaszéki elnök, *Luka* Pál ipolysági, *Amon* Ede körmöcbányai orsz. gyűl. képviselő, *Laszkáry* Pál, *Halmái* László és *Nedeczky* Árpád fősolgabírák; *Stuzel* József urad. kasznár; *Bujkowszky* Mihály, korponai polgármester; *Pongrácz* Géza, korponai rendőrkapitány; *Vajda* Pál és *Palkovics* Károly, *Batizy* Gusztáv lévai pénzügyigazgató; *Bedross* Péter pénztárnok; *Weisz* Zsigmond plebános; *Totovics* Kálmán főszámvevő; *Lange* Pál, korponai ker. főerdész; *Knežović* János korponai ügyész; dr. *Wekwardt* Adolf, korponai főorvos.

Délben a városi vígadó nagytermében disztrakoma volt, s pezsgőnyitás után megindult a pohárköszöntők árja. Innét hazulról tetszés közt beszéltek: *Tóth* Lajos, *Laszkáry* Pál, *Luka* Pál, s többször a főispán is.

A közönség lelkes táviratokat küldött *Bánffy* Dezső bárónak és a főispán nejeinek, ki válaszolt is.

A lakoma alatt számtalan távirat érkezett a főispánhoz, melyeket *Vörös* tb. főjegyző olvasott föl. Többi közt táviratot küldött: *Majthényi* László báró, *Czibulya* László, *Majthényi* Ottmár, *Pongrácz* Elemér stb.

Laptársaink a „*Selmecbányai Híradó*“ és „*Selmecbányai Hetilap*“ utolsó száma kizárólag az ünnepségekkel foglalkozik, és a legrokonszenvesebben méltatja *Horváth* Bélát.

A hétről.

— **Előkelő művészvendége** volt ismét városunknak a héten. *Kiss Mihály*, a népszínház oszlopos tagja rándult fel három színi előadásra vendégül és szombaton, vasárnap és hétfőn lépett fel *A falu rossza*, *A betyár kendője* és *A csikós*-ban. *Kiss Mihály* nemcsak a főváros dédelgetett művésze, hanem hirneve országos méretű, azért itteni vendégszereplését nem is látjuk el kritikai gloszszákkal, csupán konstatáljuk, hogy gyönyörű ércü hangjával, hatásos alakításával, és férfiremek színpadi megjelenésével a mi műértő közönségünket is meghódította, mely telt házakban élvezte a művészt és magától értetődően nyílt színen is tapsviharokkal ontotta el. *Kiss Mihály* ittléte alatt *Szlávy* Pál barátunk vendége volt.

— **Királyi kitüntetés.** *Brinkmann* Antal kir. törvényszéki bírót, a budapesti kir. büntető törvényszék egy előkelő tagját, a király nyugdíjaztatása alkalmából sok évi buzgó és sikeres birói működéseért a *Ferencz-József-rend lovagjává* nevezte ki. E szép kitüntetés örömeiben *Kovács* Sebestyén Endre dr., vármegyénk főorvosa is, mint a kitüntetett veje, osztozik.

— **Szabados Béla újabb sikerei.** *Szabados* Béla zeneművészünk, kit megyénkbe nyúló rokoni összeköttetésénél fogva, joggal mondhatunk a magunkénak, napról-napra nagyobb nő hirnevében. Január hó 25-én adták először a budapesti népszínházban *Beöthy* László énekes bohózatát, a **H á r o m K á z m é r t**, melynek zenéjét *Szabados* Béla írta meg. A darab zajos sikeréhez annak pompás zenéje járult nagy részben hozzá. A kritika egyhangu megállapodása szerint különösen tetszett a *telefon-kuplé*, valamint a *harang-nóta*. Megemlítjük e mellett azt is, hogy *Szabados* Béla *Rikája* az ország összes színpadait népszerűen bejárta, és legutóbb a temesvári színházban aratott zajos sikert. Különösen szaporítja azonban *Szabados* Béla babérait az a jelentős dolog, hogy a bécsi Carl-színház igazgatója *Jauner*, a napokban Budapestre jön, hogy megnézzék a népszínházban *Szabados* Béla sikert aratott operettjét, a **R i k á t**, melyet színházában előadatni akar. Már az eddigi megállapodások folytán is valószínű, hogy a darab *Karczagné-Kopácsy* Juliskával a címszerepben, rövidesen Bécsben is színpadra kerül. A szöveget *Schnitzer* ismert fordító ültetné át a német nyelvbe.

— **Rózsaszínű rovat.** A tavasz rügybontó erején fölül legkivált a farsang vigásos ideje az, melyben a szívbéli regények lebonyolódnak. Ama sok titkos kis regény mellett, melyek hősei, még csak az első kötet bonyodalmainál tartanak, és egymásért még eleget nem szenvedtek, ezuttal három olyan kis regényről adhatunk számot, melyek hősei már eljutottak a hatodik kötet-hez, melyben minden jóra való regény-nél a hős végül mégis csak megkapja a hősnőt. Ime a három regény meséje mogyoróhéjban:

Winter Ferenc, a *Winter* Sándor és fia bégi beltagja, cs. és kir. tartalékos hadnagy, fiatalágunk egy kiváló tagja, január 24-ikén jegyezte el *Schancz* Leonórátt. *Schancz* Gyula dr. ügyvéd leányát *Zsolnán*.

Kolozs Gyula *vámos-mikolai* ügyvédjelölt január 30-án kötött házassági frigyét *Strassburger* Szidikével Budapestben.

Rojcsék Sándor *vámos-mikolai* királyi járásbirósági joggyakornok mult héten váltott gyűrűt *Valkó* Endréné leányával *Annuskával* *Vámos-Mikolá*ra.

— **Koresolya bál.** *Koresolya*-egyletünk e hó 8-án szombaton a vármegyeház nagytermében, társas vacsorával egybekötött zártkörű táncmulatságot rendez. Belépti díj beleértve a társas vacsora költségeit személyenként 2 frt. Előre látható, hogy ez a mulatság lesz a farsang legfesztelebb, de legelegánsabb mulatsága, és siker dolgában eddigi mulatságainkat föl-

lültezi. A rendezőség lapunk útján kéri fel mindazokat, kik tévedésből meghívót nem kaptak, és arra igényt tartanak, hogy a végett a rendezőség elnökéhez *Bakó* István kir. főmérnökhöz forduljanak. Résztvenni szándékoznak a teritékekre való tekintetből szándékukat e hó 7-éig *Dombó* Károly urnál jelentsék be.

— **Kereskedők és iparosok bálja.** Városunk kereskedő és iparos világa e hó 15-én a városház termeiben jótékony-célú zártkörű táncestét rendez. A rendezőség kéri a hölgyeket, hogy a fesztelenséget azzal segítsék elő, hogy egyszerű ruhába öltözzenek. Belépti díj személyenként 1 frt. A tiszta jövedelem a városházi nagyterem díszítésére nevezetesen esillárok beszerzésére lesz fordítva. Nagyon örülünk, hogy a teljesen alkalmatlan lámpákat, melyek koromfüstjétől idáig a közönség toroka, orra, szája csupa korom, a levegő bűzös lett s a terem azért sötét maradt, az előljáróság díszes esillárokkal cseréli fel, a melyek a bál napján a nagytermet már díszíteni fogják.

— **Tánceste Korponán.** A korponai iparos önképző egylet e hó 9-én a városi alsó-fogadó nagytermében saját könyvtára gyarapítására műkedvelői előadással egybekötött táncmulatságot rendez. A női műkedvelők *Szmetana* Szaniszló egyleti karmester vezetése mellett előadnak magyar népdal-egyveleget, azután eljátszák *Berczik* Árpád egy felvonásos vígjátékát *A közügyek*-et.

— **Házi mulatság.** Sikerült házi mulatság volt szombaton a megyénkkel szomszédos *Kéménd* községben *Bodnár* Gyula földbirtokos házában. A ritka vendégszeretettel ellátott vendégsereg asztalbontás után tánchoz fogott *Lakatos* Sándor lévai cigány pompás zenéje mellett mely reggelig tartott. A házi kisasszonyok, *Bodnár Erzsike*, *Anna*, és *Lilin* fölül megyénkből ott voltak *Tersztyánszky* Margit és *Ilonka*, és *Folkusházy* Sárika stb.

— **Iparos bál.** A vámos-mikolai iparosok e hó 1-én táncmulatságot tartottak, melyet a jó hangulat kinyújtott reggelig. A nők névsora; *Farkas* Alajosné, *Irás* Nándorné, *Kotrucz* Józsefné, *Pálfi* Pálné, *Róde* Alajosné, *Szabó* Matild, *Lukács* Erzsike, *Kicsovics* Ilona, *Jülek* Jolán *Strommer* Gizella.

— **Uj állatorvos.** *Korpona* szab. kir. város állatorvosává *Ferdinandy* Aladár okleveles állatorvost választották meg, ki állását e hó 1-én foglalta el.

— **Szomorú rovat.** *Novotny* István nyugalmazott kir. törvényszéki bíró e hó 1-én 70 éves korában hosszas és súlyos szenvedés után meghalt. Hosszú birói pályáján szerzett érdemeiért nyugdíjaztatása alkalmából kir. tanácsosi címet kapott. Tetemeit e hó 2-án nagy részvét mellett helyezték örök pihenésre. A gyászoló rokonság nevében a gyászjelentést özvegye született *Verebély* Malvin adta ki.

— **Szobatüz.** A városház nagytermében a kályha forróságától holmi lim-lomok meggyúltak. Szerencsére jókor észreveték és elejét vették végzetesebb dolgoknak. Az előljáróság nagy elismeréssel szól arról az előzőkenységről, hogy az általános biztosító társaság főügynöksége *Winter* Sándor és fia útján a kárt minden levonás nélkül és gyorsan térítette meg.

S z i n h á z.

Változatos műsort adott *iff. Sággy* Zsigmond a héten. Kedden *Farkas Béla* és neje *Szigelváry Ilon* jutalomjátékául Schiller Ármány és szerelem-je került elő. A jutalmas pár ambícióval játszotta Ferdinándot és Lujzát, kiknek alakítása azért is mindig sikerül, mert szerepüket mindenkor lelkiismeretesen tudják. A közönség elégtelt házat csinált.

Csütörtökön *Sághiné Szepessy Szidi* jutalmául A piros bugyelláris került színre, *Szepessy Szidi Török Zsófi* temperamentumosan alakította meg, s a kicsi, de lelkes ház szívesen is tapsolt szép gyújtó dalainak.

Legjelentősebb eseménye azonban a színi hétnek *Kiss Mihály*, a népszínház jeles művészeinek vendégjátéka volt, mivel szombaton A falu rosszá t, vasárnap A betyár kendőjét, hétfőn A csikóst adták. *Kiss Mihály* művészi alakításai a társulat főbb erőit *Sággy Szepessy Szidit*, *Tóth Antalt*, a *Farkas-párt*, *Hegyiéket* is inspirálta, és alakításuk jól domborodtak ki.

A társulat már csak három előadást ad, melyeket lelkes közönségünk jóakaratu felkarolásába ajánlunk. Ma kedden *Tóth Antal* színészkedése 40-ik évének fordulójára színre kerül *Csiley* remek tragédiája A v a s e m b e r *Tóth Antallal* *Bárdy Gábor* nehéz szerepében. Édesítse meg közönségünk ennek a derék színésznek ezt a szép jelentőségű évfordulóját telt házzal.

Szerdán jön Kis h ö r c s ö g. A darab szerencsésen van megválasztva, mert pompás, mulató mű.

Csütörtökön *Hegyi* jutalmául A diurnista kerül színre, melyet ne csak *Hegyi* kedvéért nézzünk meg, hanem azért is, mert ezzel a darabbal mond bucsut városunknak a társulat.

Közgazdaság.

Szőlőink ujjaültetése.

A magyar földmivelő paraszt osztály elmejét azaz önhit, hogy a filoxera egyszerre majd csak magától is kivész a szőlőtől, annyira megszálta, hogy sok csak azért huzza-vonja magát a parlagon álló szőlőföldjének szőlővé való átalakításától, hogy bevárja azt, miként egy reggelen arra ébred föl, hogy remcsak maga a filoxera pusztult ki a szőlőtőjéről, hanem még a rég fenerágott tőkájének is visszaadta az életét.

E szomorú s nemzedékről nemzedékre átszálló jelenséggel már egyszer még is le kellene számolni, nehogy ez a népben kiirtatlan betegséggé fajuljon át és a nemzet erejében oly átalakulást idézzon fel, a mely az alsóbb földmivelő osztályt tönkre juttathatná.

Ennek orvoslását azonban ne csak a kormánytól és törvényhatóságtól várjuk, hanem a nép embereitől és pedig a falunépe élén álló lelkész és tanítóktól, akik szép kötelességüknek ismerhetnék el a népet a benne mételegként befészkelte balga hiedelemtől elidegeníteni, felvilágosítván őket arról, hogy csodákat a kitaró szorgalmunk, ernyedetlen buzgalmuuk, és vasakaratumk képes Istent áldásának kísérete mellett felmutatni.

Igy fejlesztvén erőnket és akaratunkat, hozzá fogunk az amerikai vadszőlő alanyok szaporításához és ezeknek ojtás által való nemesítéséhez nem tévesztvén el szem elől a helyes irányt, hanem a hol a talaj fekvése és az éghajlat minősége a szőlő-termelést nem biztosítja ott inkább ipar és kereskedelmi cikkek termelését karoljuk fel.

A róna Alföld és Dunántul földmivelője a saját jól felfogott érdekében az addig még legelőt sem nyújtott homokbuckákat szőlő-paradicsommá alakította át, miáltal egyrészt a buckák tulajdonosai ternót csináltak, amennyiben az ott egy lánecnak nevezett 800 □-öl területet 5—10. szerez áron értékesíthették, míg másrészt a zselérség abba a helyzetbe jutott, hogy most már egy ily területről középtermés mellett is 20—25 hekt. á. 12—14 = 240—300 frt. értékű bort szür.

Mi azonban itt a felvidéken ilyféle talajnak hiányát érezzük és ha itt-ott akad is néhány holdnyi homokos terület az nem áll ellen a filoxera továbbterjedésének, a mennyiben a szárazságokban képződő repedések nem futván össze, azokon a rovar repülő faja a tö-gyökereihez igen könnyen hozzá jut.

Ha tehát szőlőt eladni, bort szürni akarunk, nem marad egyéb hátra — mivel rés. melyen ezen kártékony rovar elől kibuvhatnánk nincs — mint a parlagon álló szőlőterületeknek legalább azon részét vesszük haszon üzem alá, a mely részleteknek fekvése és talajminősége arról biztosít bennünket, hogy fáradalmaink a vidékünkön divó munkabér arányához mérten megjutalmazva lesz a befektetett tőke pedig legalább 7—8% teli kamatot nyújt. Mig akár az anyagi, akár pedig éghajlat fekvés és minőségi viszonyok miatt szőlőművelés alá nem vehető területeket pedig oly művelési ág alá vesszük, a mely kitűzött célunkat romba nem dönti, fáradalmainkat pedig megjutalmazza.

Ezen célt azonban csak úgy érjük el biztosan, ha az üzemi műveletet megfelelően szem előtt tartván, minél több s jobb értékesebb és kereslet tárgyát képező élelmi és ipari terményeket állítunk elő.

Minthogy pedig minden földmiveléssel foglalkozó saját tapasztalatai után tudja, mily sok oldalú, kisebb-nagyobb elhárítható és legyőzhetlen akadályok miatt pályafutása valóságos akadályverseny, azért tehát ajánlatos, miként e versenyben való részvételnél oly paripára helyezkedjünk, a mely a kitűzött cél felé biztosan repít.

Az üzem megkezdésénél főkelekként szolgáló irányelvhez még csak azt szabadjon fűznöm, miként minden helyesen gondolkodó s előre törekvő szőlőgazda nem sajnálva fáradságát, hasson oda, hogy a népbe mételegként befészkelte balhiedelmek kiirtassanak és a figyelme a vadszőlő alanyok ültetésére és nemesítésére hívassék fel.

A filoxera elleni védekezésül szolgáló gyérető gépek pedig községenként üzletileg lennének beszerzendők és sorrendi munkára alkalkazandók, miáltal nemcsak a saját, de a felebarátaink javát is előmozdítják, még másrészt országos közvagygon gyarapításához is hozzájárulnak.

Raksányi Géza.

N y i l t t é r.

[E rovat közleményeiért nem vállal felelősséget szerkesztő.]

Nyilatkozat.

Meggyőződven azon súlyos vád alaptalanságáról, melyet *Zollner Béla* tb. levéltárnok ur ellen emeltem, *egy percig sem akarok késni, hogy ezt a nyilvánosság előtt is mély sajnálatom kíséretében ki ne jelentsem.*

Budapest, 1896. január hó 25-én.

Zischek Pál s. k.,
joghallgató.

Előttünk:

Tótfalvi Sándor Ernő,
a „Hétfői Közlöny”
fel. szerkesztője.

Alsó-páhoki Konkolyi József
főv. tanár.

997. 1895. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulirt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az ipolysági királyi járásbiróság 6154, 6221, 6227, 6230 és 6238. számú végzéseik által *Kornblüh Zsigmond*, *Kohn Armin*, *Goldschmied Bernáth*, *Kellinéz és Kohn és Dr. Wilhelm Károly* javára *Glöckner Mór* ellen I. 65 frt 85 kr, — II. 2000 frt, — III. 28 frt 49 kr, — IV. 27 frt 40 kr, — V. 50 forint, és ezeknek járulékaik erejéig elrendelt biztosítási illetve kielégítési végrehajtás alkalmával bíróilag le- és felül foglalt és 1777 frt 64 kr-ra becsült butornemüek, bolti áruk, felszerelés és követelésekből álló ingóságok, melyekre az árverés a korábbi és későbbi foglaltatav javára is kitűzetik, nyilvános árverés utján eladatnak.

Mely árverésnek a 6294. 1895. sz. kiküldést rendelő végzése folytán a helyszínen vagyis Ipolyságon leendő eszközzésére 1896-ik év február 20-ik napjának d. e. 10 órája és folytatólag 1896. február 21-ik napjának d. e. 10 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg: hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi 60. t.-cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi 60. t.-cz. 108. §-ban megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Ipolyságon, 1896. január 31.

Baig Mór,
kir. bir. vhajtó.